

वा० रा०

॥३३॥

न ध्रियते न जीवति स्म ॥ ध्रुवं नु सीता ध्रियते इति क्वचित्पाठः ॥ तत्र हेतुर्यथेति यत इत्यर्थः ॥ २ ॥ स्वशीलं पातिव्रत्यं प्रतिदुष्टकर्मणा प्रतिदुष्टं कर्म यस्य तेन सकलसज्जना
नर्थकारिणेत्यर्थः ॥ आर्यपथे आर्याणां पतिव्रतानां मार्गे ॥ ३ ॥ रावणस्यानुरागात्स्त्रीवधदोषाद्वातद्वयेऽप्रवृत्तावपि स्वयमेव भयान्नष्टेत्याह ॥ विरूपेति ॥ दीर्घाणि विरूपाणि
दर्शनानि यासांताः ॥ दीर्घपदेन कर्मधारयोवा ॥ राक्षसराजयोषितः तदाज्ञाकारिणीः ॥ ४ ॥ पौरुषं समुद्रलंघनरूपपराक्रमसाध्यं प्रयोजनं ॥ कालं विलृत्य सुग्रीवकृतं कालं

सु० का०

संचितयामासततो महाकपिः प्रियामश्रयत्रघुनंदनस्यतां ॥ ध्रुवं न सीता ध्रियते यथानमेविचिन्वतो दर्शनमेति मैथिली ॥ २ ॥ साराक्ष
सानां प्रवरेण बालास्वशीलसंरक्षणतत्परासती ॥ अनेन नूनं प्रतिदुष्टकर्मणा हता भवेदार्यपथे परे स्थिता ॥ ३ ॥ विरूपरूपाविरुताविव
र्चसो महानना दीर्घविरूपदर्शनाः ॥ समीक्ष्य ताराक्षसराजयोषितो भयाद्दिनष्टा जनकेश्वरात्मजा ॥ ४ ॥ सीतामदृष्ट्वा लघनवाप्यपौरुषं
विलृत्य कालं सहवानैरेश्वरं ॥ न मे स्ति सुग्रीवसमीपगा गतिः सुतीक्ष्णदंढो बलवांश्चवानरः ॥ ५ ॥ दृष्टमंतः पुरं सर्वदृष्टाराक्षसयोषितः ॥
न सीता दृश्यते सा ध्वीवृथा जातो मम श्रमः ॥ ६ ॥ किं नु मां वानराः सर्वे गतं वक्ष्यंति संगताः ॥ गत्वा तत्र त्वया वीर किं कृतं तद्वदस्वनः ॥ ७ ॥
अदृष्ट्वा किं प्रवक्ष्यामि तामहं जनकात्मजां ॥ ध्रुवं प्रायमुपाशिष्ये कालस्य व्यतिवर्तने ॥ ८ ॥ किं वा वक्ष्यति वृद्धश्च जां ववानंगदश्च सः ॥
गतं पारं समुद्रस्य वानराश्च समागताः ॥ ९ ॥

मतिक्रम्य सुग्रीवसमीपं गम्यते यथा सा गतिर्मार्गे नास्ति तत्र हेतुः सुतीक्ष्णेति ॥ ५ ॥ ६ ॥ अस्तु सुग्रीवसमीपगमन
वार्ता ॥ अंगदादिसमीपगमनमपि दुर्लभमित्याह ॥ किं न्विति ॥ किं नु वक्ष्यंतीति चिंतां कृत्वा पुनर्विचार्य यद्वक्तव्यं तत्स्वयमेवानुवदति ॥ गत्वेत्यादि ॥ वदस्व इति वक्ष्यंतीत्य
र्थः ॥ ७ ॥ किं प्रवक्ष्यामि तान्प्रतीतिशेषः ॥ न किमपीत्यर्थः ॥ यदेवमतो ध्रुवमिति ॥ कालस्य सुग्रीवकल्पितस्य व्यतिवर्तने अतिक्रमे ॥ ८ ॥ किं वा वक्ष्यति मां धिक्करिष्य
तीत्यर्थः ॥ समागता मिलिता अन्ये वानराश्च धिक्करिष्यंति ॥ ९ ॥

॥३३॥